

## **Oponentský posudek (na finální verzi disertační práce)**

Autor: **Ing. Regina Filipová Fuchsová**  
Školitel: doc. Ing. Josef Malý, Ph.D.  
Téma práce: **Dynamika obchodního modelu v telekomunikacích**

Posuzovaná práce má oproti svému široce koncipovanému názvu („Dynamika obchodního modelu v telekomunikacích“) podstatně užší zaměření, které je svou povahou interdisciplinární: vychází z existence a fungování určitého technického řešení (systému DNS, Domain Name System), ale zkoumá ekonomické aspekty a dopady tohoto řešení pomocí metod a postupů, charakteristických právě pro ekonomické vědy.

I díky tomuto „přesahu“ se před autorkou otevřel nebývale velký a dosud minimálně prozkoumaný prostor, ze kterého si autorka mohla vybrat, čím se bude zabývat podrobněji. Na druhou stranu musela poměrně významnou část své práce věnovat právě popisu a rozboru věcných aspektů předmětu svého zkoumání (systému DNS), i jeho legislativním a dalším souvislostem - kapitoly 1 a 2, rozsahem představující plnou polovinu samotné práce.

V další části (kapitole 3) autorka poprvé diskutuje ekonomické aspekty a souvislosti kolem domén a jejich registrací, které dokládá na konkrétních příkladech. V kapitole 4 pak rozebírá dva konkrétní výzkumy z oblasti domén: studii doménových politik severských zemí, provedenou správcem norské TLD v roce 2005, a studii doc. M.A.Zooka (Uni. of Kentucky, resp. ZookNIC Inc.) z roku 2007 o faktorech, ovlivňujících poptávku po doménách pod národními (cc) TLD.

Od 5. kapitoly se autorka dostává k vlastnímu výzkumu, který je těžištěm její práce. Nejprve popisuje realie fungování TLD .cz a .eu, aby na těchto dvou TLD posléze testovala dvě dílčí hypotézy: o cenové elasticitě poptávky po doménách a o závislosti počtu registrovaných jmen domén jmen na HDP. Výsledkem je mj. zjištění, že pro TLD .cz se poptávka chovala jako elastická pouze jednou, a to při snížení ceny domény z 500 na 400 Kč. Dále zjištění, že v rámci EU existuje závislost mezi počtem registrovaných domén druhé úrovně a podílem jednotlivých členských zemí na HDP i na počtu obyvatel v EU.

Následně, v kapitole 6, autorka aplikuje dříve popsané postupy a metody na TLD .cz, .eu, .ie a .de, u kterých detailněji studuje principy jejich fungování (od pravidel registrace až po počty registrovaných domén druhé úrovně). Poté hodnotí některé kvantitativní aspekty u TLD všech členských zemí EU, zejména ve vztahu k používání generických a národních subdomén v jednotlivých členských zemích. Výsledky potvrzují očekávaný závěr, že čím restriktivnější je registrační politika národních subdomén, tím oblíbenější jsou generické subdomény.

Konečně v 7. kapitole se autorka zabývá některými vybranými aspekty kolem systému DNS: například zřizováním nových TLD (včetně sponzorovaných), podporou národních abeced ve jménech domén druhé úrovně i na úrovni TLD, či zabezpečením domén pomocí technologie DNSSEC.

Ohledně samotného zpracování rád konstatuji, že posuzovaná (finální verze) práce je na velmi vysoké odborné úrovni, stejně jako na ní byla i předchozí verze práce, posuzovaná v rámci tzv. malé obhajoby. Přestože v ní autorka vstoupila na poměrně netradiční a dosud málo prozkoumané pole, dokázala se v problematice dostatečně orientovat, realisticky zhodnotit současnou úroveň poznání (ekonomických aspektů doménového byznysu), a přidat další nové poznatky a pohledy.

Velmi oceňuji skutečnost, že do finální verze své práce autorka stihla zakomponovat (do kapitoly 7.4 o vlivu sekundárního trhu) i velmi aktuální výsledky průzkumů v rámci TLD .com a .eu, z července 2009. Tyto výzkumy zjišťovaly skutečné využití domén druhé úrovně pod těmito TLD a dospěly k velmi důležitému závěru, že pouze 44% domén druhé úrovně má reálný obsah (shodně pro .eu a .com). Zbývající procenta představují buď domény bez jakéhokoli obsahu, domény pouze zaparkované, či „pay-per-click“ (existující jen kvůli zobrazování reklamy) apod.

Autorka ve finální verzi také řádně opravila terminologické nepřesnosti, které jsem jí vytýkal v posudku k tzv. malé obhajobě, zejména korektní rozlišování mezi pojmy „doménové jméno“ a „doména“, resp. „jméno domény“.

Celkově hodnotím posuzovanou práci jako velmi zdařilou a také přínosnou pro praxi.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí.

V Praze, 21.8.2009

dr. ing. Jiří Peterka  
Katedra softwarového inženýrství MFF UK  
DR NIC.CZ